

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/573/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság a Veszprémi Törvényszék 3.Bf.128/2024/39/I. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt elutasítja.

Indokolás

I.

- [1] Az indítványozó jogi képviselő (dr. Frank Evelyn ügyvéd) útján eljárva alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján kérte a Veszprémi Járásbíróság 16.B.407/2022/90. számú ítélete, valamint a Veszprémi Törvényszék 3.Bf.128/2024/39/I. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 1. Az indítványozót a Veszprémi Járásbíróság 2023. december 18-án meghozott 16.B.407/2022/90. számú ítéletében bűnösnek mondta ki 1 rendbeli csoportosan elkövetett önbíráskodás büntetében mint társtettes, 1 rendbeli önbíráskodás büntetében, 1 rendbeli kényszerítés büntetében kísérletében, 1 rendbeli kapcsolati erőszak büntetében, 1 rendbeli kényszerítés hatósági eljárásban büntetében, valamint 1 rendbeli szerzői jog vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértésének büntetében. A bíróság az indítványozót halmazati büntetésül 7 év szabadságvesztésre ítélte, mellékbüntetésül 7 évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. Az ítélet ellen az indítványozó terhelt felmentésért, a védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan eltérő jogi minősítés, illetve enyhítés végett jelentett be fellebbezést. Az elsőfokú ítéletet az ügyészség tudomásul vette.
- [3] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző eljárást nyilvános ülésen bírálta el, melynek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat maradéktalanul betartva folytatta le a bírósági eljárást, a törvényesen

feltárt bizonyítékok helyes értékelése alapján állapította meg a tényállást és folytatta le a bizonyítást, indokolási kötelezettségének eleget tett. A másodfokú bíróság 2024. november 11-én meghozott 3.Bf.128/2024/39/I. számú ítéletével részben megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú ítéletben megállapított 1 rendbeli önbíráskodás büntettét zsarolás büntette kísérletének minősítette. A másodfokú bíróság azzal indokolta a minősítés megváltoztatását, hogy a terhelt által alkalmazott fenyegetés nem csupán a terhelt által jogosnak vélt tartozás megszerzésére irányult, hanem túlterjeszkedett azon. A terheltnek ugyanis tudnia kellett, hogy a sértettől megszerezni kívánt karóra értéke többszörösen meghaladja a sértettől követelt albérleti díj összegét. Éppen ezért a terhelt magatartását jogtalan haszonszerzésre törekvés jellemezte, tudata átfogta azt, hogy az erőszakkal vagy fenyegetéssel kikényszerített igény jogtalan, ezért magatartása zsarolás büntettének minősül. A másodfokú bíróság emellett néhány ponton módosította az elsőfokú bíróság által megállapított enyhítő körülményeket, amely azonban a megállapított jogkövetkezményt nem érintette. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet egyebekben helyben hagyta.

- [4] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Abtv. 27. §-a alapján kérte a Veszprémi Járásbíróság 16.B.407/2022/90. számú ítélete, valamint a Veszprémi Törvényszék 3.Bf.128/2024/39/I. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére hivatkozással. Az indítványozó terhelt azt kifogásolta, hogy a Veszprémi Járásbíróság egyik általa kért bizonyítási indítványra sem tért ki, így azok elutasítása, figyelmen kívül hagyása okait sem tartalmazza az elsőfokú ítélet. Az indítványozó az elsőfokú ítélettel szemben előterjesztett fellebbezésében hivatkozott bizonyítási indítványaira, illetve arra, hogy azt álláspontja szerint jogsértően mellőzte az elsőfokú bíróság. A másodfokú bíróság azonban szintén említést sem tett az indítványozó terhelt bizonyítási indítványairól, illetve arra sem tért ki, hogy miért tartja jogszerűnek e tekintetben az elsőfokú bíróság eljárását.
- [5] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában hangsúlyozza, hogy nem a bíróságok bizonyítékértékelési tevékenységét támadja és nem a meghozott ítéletek tartalmi felülbírálatát kéri az Alkotmánybíróságtól. Hivatkozott az Alkotmánybíróság gyakorlatára, mely szerint a tisztességes eljárás sérelmét jelenti, ha a bíróság nem indokolja meg, hogy az ügy szempontjából releváns bizonyítást miért nem folytatja le. A bírósági határozat ilyen indokolási hiányossága eredményezheti a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét. Az indítványozó a tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét abban látja, hogy az elsőfokú bíróság indokolás nélkül mellőzte valamennyi bizonyítási indítványát, azok elutasításáról még formálisan sem rendelkezett, amelyet a másodfokú bíróság sem orvosolt, pedig arra fellebbezésében az indítványozó kifejezetten hivatkozott. Az indítványozó szerint azzal, hogy a bíróságok nem vettek tudomást bizonyítási indítványairól, nem tudta álláspontját megfelelően kifejezteni, így

védelemhez való joga formálissá vált, amely az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésében foglalt védelemhez való jogának sérelmét okozta. Álláspontja szerint sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot, hogy a bíróságok a tényállást kizárólag olyan bizonyítékok alapján állapították meg, amelyek az indítványozó terhére voltak értékelhetők. Ezáltal a fegyverek egyenlőségének elve is sérült, mert a bíróságok lényegében csak a vádhatóság bizonyítékai és érvei alapján döntöttek.

II.

[6] 1. Az Alaptörvénynek az alkotmányjogi panaszban hivatkozott rendelkezései:

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

„XXVIII. cikk (3) A büntetőeljárás alá vont személynek az eljárás minden szakaszában joga van a védelemhez. A védő nem vonható felelősségre a védelem ellátása során kifejtett véleménye miatt.”

[7] 2. A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) indítvánnyal érintett rendelkezései:

„164. § (2) A bíróság a tényállás tisztázása során bizonyítékot indítvány alapján szerez be.”

„519. § (1) A bizonyítási eljárás során az ügyész, a vádlott, a védő, a sértett, illetve az őt érintő körben a vagyoni érdekelt és az egyéb érdekelt indítványokat és észrevételeket tehet.

(4) A bíróság mellőzheti a bizonyítást

a) az ügyész, a vádlott és a védő által valósnak elfogadott tények tekintetében, vagy

b) az olyan bűncselekmény miatt, amelynek a vád tárgyává tett jelentősebb tárgyi súlyú bűncselekmény mellett a felelősségre vonás szempontjából nincs jelentősége.”

„561. § (3) Az ügydöntő határozat indokolása tartalmazza

d) azoknak a bizonyítékoknak a megjelölését, amelyekre a bíróság a döntését alapozta, valamint annak rövid indokolását, hogy a bíróság a tényállás megállapításánál milyen bizonyítékokat és miért vagy miért nem fogadott el, [...]

f) a határozat egyéb rendelkezéseinek és az indítványok, így különösen a bizonyítási indítványok elutasításának indokolását, az alkalmazott jogszabályok megjelölésével,”

III.

- [8] 1. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósága feltételeinek vizsgálatakor az alábbiakat állapította meg.
- [9] Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt megvizsgálta, teljesültek-e az indítvány befogadhatóságának az Abtv.-ben meghatározott feltételei.
- [10] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve, amely jelen ügyben teljesült. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [11] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1) bekezdésében foglalt további formai követelményeknek is megfelel. A panasz megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (az Abtv. 27. §-át), a támadott bírói döntéseket, rögzíti a kifejezett kérelmet a bírósági döntések megsemmisítésére, megjelöli az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdései], valamint a hivatkozott Alaptörvényi rendelkezésekkel kapcsolatban tartalmaz a bírói döntések alaptörvény-ellenességére vonatkozó okfejtést.
- [12] 2. Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így bármelyik kimerítése önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását.
- [13] Jelen ügyben a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét veti fel és vizsgálandó, hogy az indítványozó által hivatkozott bizonyítási indítványok mellőzése mennyiben hatott ki az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogának és védelemhez való jogának érvényesülésére, valamint hogy a bíróság eleget tett-e az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó indokolási kötelezettségének.
- [14] 3. Az Alkotmánybíróság az Ügyrend 31. § (6) bekezdése alapján külön befogadási eljárás lefolytatása nélkül érdemben bírálta el az ügyet.

IV.

- [15] Az alkotmányjogi panasz nem megalapozott.
- [16] 1. Az Alkotmánybíróság először áttekintette az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésében foglalt védelemhez való jognak, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jognak az ügy megítélése szempontjából releváns alkotmányos elveit, különös tekintettel az indokolt bírói döntéshez való jogra.
- [17] 1.1. Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljáráshoz való jog lényegéről kialakított álláspontját elvi jelentőséggel először a 6/1998. (III. 11.) AB határozatban foglalta össze, amelyet későbbi döntéseiben továbbfejlesztett. Az Alaptörvény hatálybalépése után az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) AB határozatban megerősítette a tisztességes eljáráshoz való joggal kapcsolatos gyakorlatát, és megállapította, hogy a tisztességes eljáráshoz való jogból fakadó – az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatában kimunkált – alkotmányos követelmények nem csak a szabályozási környezettel, hanem az egyedi bírói döntésekkel szemben is érvényesíthetők (Indokolás [27]). A tisztességes eljárás (*fair trial*) olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek együttes figyelembe vételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes {22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [49]; 2/2017. (II. 10.) AB határozat, Indokolás [48]–[50]; 3244/2018. (VII. 11.) AB határozat, Indokolás [32]; 3188/2021. (V. 19.) AB határozat, Indokolás [21]}.
- [18] A tisztességes eljáráshoz való jog több garanciális szabályból áll. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványai különösen: a bírósághoz fordulás joga, a tárgyalás igazságossága, a tárgyalás nyilvánosságának és a bírói döntés nyilvános kihirdetésének a követelménye, a törvény által létrehozott bíróság, a bírói függetlenség és a pártatlanság kívánalma, továbbá az észszerű határidőn belüli elbírálás követelménye. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése *de facto* nem rögzíti, de az Alkotmánybíróság értelmezése szerint része a tisztességes eljárásnak az is, hogy az eljárásban biztosítva legyen a fegyverek egyenlősége {3244/2018. (VII. 11.) AB határozat, Indokolás [32]; 2/2017. (II. 10.) AB határozat, Indokolás [48]–[50]}.
- [19] 1.2. Az indokolt bírói döntéshez fűződő jog is az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerén belül jelentkezik. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata alapján az indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes bírósági eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok

Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes bírósági eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon.

- [20] Az Alkotmánybíróság ugyanakkor hangsúlyozta azt is, hogy az előbbi szempontok megítéléséhez vizsgálni kell a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]; 20/2017. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [26]; 3375/2018. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [56]}. Az Alkotmánybíróság által rögzített elvek szerint azonban a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {3107/2016. (V. 24.) AB határozat, Indokolás [38]; 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}. Az indokolási kötelezettség azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolása az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kiterjedjen {pl. 3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [31]}.
- [21] 1.3. Tekintettel arra, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből levezetett indokolási kötelezettség kizárólag az eljárási törvényekben foglaltak szerint kötelezheti a bíróságot a döntésének alapjául szolgáló indokok bemutatására, az Alkotmánybíróság áttekintette a Be. irányadó rendelkezéseit.
- [22] A büntetőeljárásban a vád bizonyítása a vádlót terheli. A bíróság a vád bizonyítására nem kötelezhető, a vád tisztázása során bizonyítási eszközöket hivatalból pedig csak elfogulatlanságának, pártatlanságának megőrzése mellett, indítvány alapján szerezhethet be. Indítvány hiányában a bíróság bizonyíték beszerzésére és megvizsgálására nem köteles. Az indítványozás és az észrevételezés joga megilleti az ügyészséget, a terheltet és a védőt, a sértettet, valamint az őt érintő körben a vagyoni érdekeltet és az egyéb érdekeltet. A bizonyítási eljárást a bíróság folytatja le, szabadon dönt a bizonyítás szükségességéről és a bizonyítási eljárás menetéről. Ez a döntési jogkör azonban nem teljesen korlátlan, mert a bíróságnak az ügydöntő határozatában többek között számot kell adnia arról, hogy a tényállást milyen bizonyítékok alapján állapította meg, meg kell jelölnie azokat a bizonyítékokat, amelyekre a bíróság a döntését alapozta. A bíróságnak indokolnia kell, hogy melyek azok a bizonyítékok, amelyeket elfogadott, és melyek azok, amelyeket elvetett. Lényeges, hogy a bíróságnak a bizonyítékként értékelt vagy az értékelésből kirekesztett bizonyítási eszközt is meg kell jelölnie az ítéletben, és ki kell fejtenie annak indokait.

- [23] 1.4. Az Alaptörvény XXVIII. cikk. (1) bekezdésben foglalt tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülésének elengedhetetlen feltétele a büntetőeljárásban a fegyverek egyenlőségének elve. A fegyveregyenlőség elve biztosítja, hogy a vádnak és a védelemnek egyenlő esélye és alkalma legyen arra, hogy a tény- és jogkérdésekben véleményt formálhasson és állást foglalhasson. A fegyverek egyenlősége nem minden esetben jelenti a vád és a védelem jogosítványainak teljes azonosságát, de mindenképpen megköveteli, hogy a védelem a váddal összevethető súlyú jogosítványokkal rendelkezzen. Ezáltal biztosítható, hogy az ügyben releváns adatokat a vád, illetve a terhelt és a védő ugyanolyan teljességben és mélységben ismerhesse meg. Itt érintkezik a tisztességes eljárás elve a védelemhez való jog hatékonyságának és a védelemre való felkészülés idejének és eszközeinek követelményével {3244/2018. (VII. 11.) AB határozat, Indokolás [33]; 6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, [91, 96.]}
- [24] A védelemhez való jog alkotmányos büntetőeljárási alapelve az eljárás egész menetében számtalan részletszabályban ölt testet. A terheltnek joga van személyesen védekezni, de védelmét az eljárás bármely szakaszában védő is elláthatja. A bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság biztosítja, hogy az, akivel szemben a büntetőeljárást folytatják, a Be.-ben meghatározott módon védekezhessen. Törvényben meghatározott esetekben a büntetőeljárásban a védő részvétele kötelező (Be. 44. §). A védelmet megillető jogok magukban foglalják az ügy megismerését és az ügy előbbre vitelét szolgáló jogokat. Az ügy megismerését biztosító jogok közé tartozik a jog a hatósági határozatok, intézkedések megismerésére, az iratbetekintés, valamint a jelenléthez való jog. Az ügy előbbre vitelét szolgáló jogok közé tartozik az indítványok, észrevételek megtételéhez, a jogorvoslat benyújtásához, a kérdéshez, valamint a perbeszéd megtartásához fűződő jog {15/2016. (IX. 21.) AB határozat, Indokolás [36]–[39]; 3046/2019. (III. 14.) AB határozat, Indokolás [96]}.
- [25] 2. Jelen ügyben a tisztességes eljáráshoz való jog, az indokolt bírói döntéshez való jog és a védelemhez való jog szorosan összefüggenek, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszban ezen alapjogokkal kapcsolatban előadott sérelmeket nem csak egyenként, hanem a tisztességes eljáráshoz való jogot központba helyezve, összességében vizsgálta.
- [26] Az Alkotmánybíróság az indítvány alapjául szolgáló üggyel kapcsolatban az alábbiakat tartotta fontosnak kiemelni. Az indítványozó terhelt alkotmányjogi panaszában arra hivatkozott, hogy az általa előterjesztett bizonyítási indítványokra a bíróságok nem tértek ki, azok elutasításának, figyelmen kívül hagyásának indokai nem jelennek meg sem az elsőfokú, sem a másodfokú bírósági döntésben, emiatt sérült a tisztességes eljáráshoz való joga, valamint a védelemhez való joga.
- [27] 2.1. Az Alkotmánybíróság – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján – a bírói döntéseknek kizárólag az Alaptörvénnyel való összhangját bírálhatja

felül. Az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy a tényállás megállapítása és az ehhez vezető bizonyítékok felvétele és értékelése, valamint a jogszabályok értelmezése a bíróságok hatáskörébe tartozó kérdés {3092/2019. (V. 7.) AB végzés, Indokolás [13]}. A bíró bármely esetleges ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza {3352/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}.

[28] A bizonyítással kapcsolatban az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy annak eldöntése, hogy a bíróságok milyen esetben látnak egy tényt, álláspontot bizonyítottnak, az ügyben eljáró bíróságok ténymegállapítási kompetenciájába tartozó kérdés, amely önmagában nem vet fel alkotmányossági kérdést. Az Alkotmánybíróság korábbi döntésében már rámutatott, hogy „[a] bizonyítási indítványok elfogadása vagy elutasítása [...] önmagában nem alkotmányossági kérdés” {3183/2019. (VII. 10.) AB végzés, Indokolás [16]}. Az Alkotmánybíróság következetes álláspontja, hogy a tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {3237/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [12]}. Így az eljáró bíróság hatáskörébe tartozó törvényességi és nem alkotmányjogi kérdés az, hogy a védelem vagy a vád által tett bizonyítási indítványnak helyt ad-e, vagy azt valamely okból elutasítja. Az Alkotmánybíróság azonban fenntartja annak a lehetőségét, hogy szélsőséges esetben nem zárható ki az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog sérelme. Ilyen szélsőséges esetnek minősülhet, ha például az eljáró bíróságok kizárólag az egyik fél bizonyítási indítványainak adnak helyt és a másik felet elzárják az általa állítottak bizonyításától {3216/2018. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [18]; 3311/2020. (VII. 24.) AB végzés, Indokolás [14]}.

[29] 2.2. Az indítványozó által kifogásolt bírósági döntések indokolását, valamint a rendelkezésre álló tárgyalási jegyzőkönyveket áttekintve az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a konkrét ügyben nem áll fenn a bizonyítékokról hozott döntés ezen szélsőséges esete. Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás során – több tárgyalási napon keresztül – meghallgatta a vádlottat, a tanúkat, lejátszotta, valamint ismertette a rendelkezésre álló hanganyagokat, köztük a vádlott által készített hangfelvételeket, illetve azok okiratba foglalt részeit, szembesítéseket rendelt el, továbbá ismertette a további okirati bizonyítékokat és a rendőrségi jelentéseket. Az elsőfokú bíróság kiemelkedő jelentőségűnek tekintette a hanganyagokat, amelyek közül ismertetésre került több is, amelyekre vonatkozóan az indítványozó az alkotmányjogi panaszban kifogást fogalmazott meg (a Veszprémi Járásbíróság 16.B.407/2022/90. számú ítéletének [48] pontja). A bíróság részletesen elemezte a tanúvallomásokat, indokolásában kifejtette, hogy melyek azok a vallomások, amelyeket egészben, részben elfogad, vagy amelyek egyáltalán nem bírnak relevanciával. A bíróság

döntését a tanúk vallomásaira, illetve az okirati bizonyítékok vizsgálatára alapozta, a terhelti vallomást is értékelte.

- [30] A terhelt, illetve a védő fellebbezésében kifogásolta, hogy a bíróság a bizonyítás során mely tényeket hagyta figyelmen kívül, ezért további bizonyítási indítványokat terjesztett elő. Az iratokból megállapítható, hogy ezen bizonyítási indítványokat a fellebbezésben terjesztették elő, azok az elsőfokú eljárásban nem merültek fel bizonyítékként, így az indítványozó azon vélelmezett alapjogi sérelme, hogy az elsőfokú bíróság nem indokolta ítéletében ezen bizonyítékok figyelmen kívül hagyását, nem állapítható meg.
- [31] A másodfokú bíróság ítéletében rögzíti, hogy az elsőfokú bíróság eleget tett indokolási kötelezettségének, részletesen bemutatta azokat a bizonyítékokat, amelyeket az eljárás során törvényesen szereztek, ismertette a vádlott védekezését, a tanúvallomásokat, a hangfelvételeket, valamint a hangtechnikai szakértői véleményt. Ütköztette az eltérő álláspontokat, szembesítéseket rendelt el. Az egyes tényállási pontok vonatkozásában részletesen indokolta, hogy mi alapján alakult ki az a meggyőződése, hogy a vádlott kétséget kizáróan elkövette a terhére rótt bűncselekményeket. A másodfokú bíróság rámutatott, hogy a terhelti és a védői fellebbezés tulajdonképpen az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét támadja. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a másodfokú bíróság ítéletében valóban nem tért ki részletesen a terhelt, illetve a védője által a fellebbezésben kért bizonyítási indítványokra, azonban az ítélet indokolása rámutat, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet és az eljárás felülbírlata során nem észlelt törvényteleniséget vagy okszerűtlenséget, ezért nem tartotta szükségesnek további bizonyítás lefolytatását (a Veszprémi Törvényszék 3.Bf.128/2024/39/I. számú ítélete [17] pont).
- [32] 2.3. Az Alkotmánybíróság a védelemhez való joggal összefüggésben sem tartotta megalapozottnak az indítványozó érveit, mert az iratok alapján nem állapítható meg, hogy a bíróság korlátozta vagy elvonta volna a terhelt védelemhez való jogát. A bírósági eljárásban – az elsőfokú tárgyaláson valamint a másodfokon tartott nyilvános ülésen is – végig biztosított volt a terhelt számára az indítványozás és az észrevételezés joga. A tisztességes eljáráshoz való jog, valamint a védelemhez való jog sérelme akkor merülhetne fel, ha olyan eljárásjogi vagy anyagi jogi szabálysértés történik, amely a terheltet valamilyen fennálló jogától, vagy jogosultságától fosztaná meg, olyan kérdések tekintetében, amelyek érdemben befolyásolják, elnehezítik vagy akár el is lehetetlenítik a bizonyítást, megváltoztatva ezzel az eljárás végkimenetelét {3255/2019. (X. 30.) AB határozat, Indokolás [33]}. Jelen ügyben ez nem volt megállapítható, az indítványozó nem volt elzárva bizonyítási indítványok, észrevételek megtételétől, kérdések feltevésétől, így a fegyverek egyenlőségéhez ehhez a ponton szorosan kapcsolódó hatékony védelemhez való jog sérelmét sem állapította meg az Alkotmánybíróság.

[33] 3. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az érdemi vizsgálat során azt állapította meg, hogy nem sérült az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való joga, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdésében foglalt védelemhez való joga, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt elutasította.

Budapest, 2025. október 14.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hende Csaba s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Polt Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
előadó alkotmánybíró